

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dispositio Et Perioche Historiae Evangelicae Per IIII.
Euangelistas contextæ, necnon Actuum apostoloru[m],
Epistolaru[m] quoq[ue] Pauli XIII. & Canonicaru[m] VII.**

Bullinger, Heinrich

Tigvri, 1553

VD16 B 9605

Liber III.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35634

triciis animo insinuat dominus: duo tamen potissimum agit. Principio ostendit se fontem esse boni & omnium gratiarum, e quo quicumq; bibant, exaturentur plenissimi. Deinde refutato cultu dei falso, docet quis sit uerus dei cultus: simul autem manifestissima confessione profitetur se uerum esse Messiam. Protinus autem fit peccatrix gratiæ diuinæ concionatrix. Euocat enim Sycharenos siue Sychimitas in occursum domini regis siue Messiae. Interea dominus apud discipulos disputat de uocatione gentium, deq; apostolatu in gentes. Certè Samaritani recipiunt dominum. At Iudæi, præsertim ciues oppiduli Nazareth, eundem aspernantur atq; repellunt. Quare adeo non offenditur dominus, ut male meritis Iudæis nihilo segnus beneficiat. Concedens enim Canam Galilææ regulo cuidam filium iam iam agentem animam seruat incolumem, eo facinore præclaro comprobans q, fidentes ipsi in uita possit seruare, utpote uitæ et omnis boni author.

LIBER III.

INSIGNES in uera religione Christiana Christi domini institutiones & disputationes hucusq; cum Nicodemo & Samaritana habite, quasi priuatae fuerunt. Sequuntur proximis duobus capitibus beneficia eiusdem Christi domini publica, quæ occasionem

Cap. 5.

E V A N G E L I V M

præbent publicis disputationibus, in primis memorabilia
libus, & his quoq; de iisdem, id est de maximis fidei no-
stræ capitibus institutis. Alterum beneficium præstat
homini afflictissima ualitudine à multis iam annis mi-
serrime depresso, quem benignus incolumi sanitate do-
nat. Sed quia hoc fecerat sabbato, calumniantur phari-
sæi beneficiū, & accusant benefactorem uiolati sabbati.
Dominus causam suam agens, ostendit patris sui æterni
dei ueluti exemplo se non uiolasse sabbatum. Ex qua
responsione decerpunt nouum accusationis caput, im-
pingentes domino crimēn læsæ maiestatis diuine, atq;
blasphemie in deum. Vnde multis argumentis ijsq; ui-
uacibus & euidentissimis approbat deum esse patrem
suum, ac se natura esse dei filium, & patri per omnia
æqualem, deum uerum, uiuum, & æternum. Sub finem
tamen eius demonstrationis declinat ad obiurgationem
sue ex postulationē cum Iudæis, aperitq; causas huma-
næ incredulitatis & perfidie, studium uidelicet gloriæ,
opum, & uoluptatis, horrendas simul his comminatio-
nes adhibēs, grauißimas uidelicet pœnas illos ultori deo
aliquando daturus.

Christus ue-
rus & nas-
turalis dei
filius.

Cap. 6.

Alterum beneficium maxime publicum est. Exhi-
bet enim epulum mirificum & planè regium aliquot
hominum millibus in deserto, manifestissime sic decla-
rans se esse illum benedicti dei adorandum filium, cuius
uirtute

uirtute & prouidentia aluntur nutriunturq; uiuentia
 uniuersa. Populus autem non intelligens tanti beneficij
 iustum finem, pro sua crassitie, uult dominum creare re-
 gem Israelis. Sed dominus qui non uenerat regnaturus
 in humilitate, in terris deniq;, aut in Iudæorum modo
 regione, aut regnum accepturus ab hominibus, sed glo-
 riosus, cœlestis, in cœlo simul & uniuersa terra, om-
 niumq; creaturarum uisibilium & inuisibilium, ab ipso
 deo patre coronatus rex futurus, secedit & abdit se in
 montem solus. Discipuli ubi lateret aut quò profugisset
 dominus nescientes, nauigio Capernaum contendunt:
 quos sequutus dominus marinis fluctibus, ceu solidæ ter-
 ræ inambulauit, & periclitantibus in lacu succurrit,
 hoc quoq; argumento diuinam suis uirtutem commen-
 dans. Postera die nauibus sequuntur & turbæ, suis ser-
 monibus domino occasionem suppeditantes differendi
 publice in schola Capernaitica de compendio & sum-
 ma religionis nostræ, nempe quod ipse uerus dei filius
 cœlitus sit missus à patre, ut totum genus hominū uiui-
 ficet, & in uita conseruet, quod inquam incarnatus sit
 pro nobis, quod in mortem pro nobis, carnem suam &
 sanguinem suum obtulerit, ut omnis qui credit in ipsum
 habeat uitam eternam. Hoc uero maximū fidei nostræ
 mysterium consinuo panis siue cibus & potus, edendi
 item bibendiq; uelamine allegoriaq; tectum proponit,

Christus cis
 bus uitæ.

EVANGELIUM

quo & rectius res spirituales ex imagine corporearum
caperentur, et hominum pectoribus inhaerent tenacius,
Porro cum illa Capernatae sinistrius crassiusque intelli-
gerent, clarissime se explicat dominus diserte quid eo
orationis genere intellexerit edisserens. Deficientibus
autem ab ipso non paucis, rogat discipulos illos suos, quos
uocarat ad apostolatū, an & ipsi defectionem medita-
rentur. At beatus Petrus omnium nomine apostolorum
confessionem fecit per omnia orthodoxam, & omnia
verae fidei comprehendentem, hanc ecclesiae relinquens
ut & ipsa in omnibus turbis & haeresibus sic pergat
Christum confiteri. Habes ergo in hoc libro signa duo,
tertium & quartum, quae fecit Iesus, & descripsit Ioa-
nes: duo item maxima fidei nostrae capita copiosissime
& doctissime tractata, & quod Iesus est deus verus,
unius cum patre essentiae, et quod idem verus est homo,
animae cibus, totiusque hominis conseruatio & uita, fide
vera in ipsum innitentis.

LIBER III.

De Doctri-
na & Do-
ctoribus.

COMPENDIUM summam & scopum uni-
uersae doctrinae euangelicae hactenus graphice
depinxit Iohannes, subiungit nunc peculiaria quaedam de
doctrina, & doctoribus euangelij, quod nam horum sit
officium: qualis esse debeat eorum doctrina: quomodo
probanda